

Zákon č. 369/1990 Zb.**O O B E C N O M Z R I A D E N Í**

Zmenený a doplnený: zákonmi č. 96/1991 Zb., č. 130/1991 Zb., č. 421/1991 Zb., č. 500/1991 Zb., č. 564/1991 Zb., č. 11/1992 Zb., č. 295/1992 Zb., úplné znenie č. 481/1992 Zb., zákonmi č. 43/1993 Z.z., č. 252/1994 Z.z., č. 287/1994 Z.z., č. 229/1997 Z.z., č. 225/1998 Z.z.*, č. 233/1998 Z.z., č. 389/1999 Z.z., č. 6/2001 Z.z., č. 453/2001 Z.z., č. 205/2002 Z.z.; úplné znenie č. 612/2002 Z. z.

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

**PRVÁ ČASŤ
POSTAVENIE OBCÍ****§ 1****Základné ustanovenie**

(1) Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt.¹⁾ Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami (§ 7).

(2) Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.^{1a)}

(3) Obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu.

§ 1a**Názov obce**

(1) Obec a jej časť má svoj názov. Názov obce a jej časti sa uvádza v štátnom jazyku.^{1b)} Označovanie obce v inom jazyku upravuje osobitný zákon.^{1c)}

(2) Názov obce určuje alebo mení vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením: názov obce možno zmeniť iba so súhlasom obce. Názvy častí obcí určuje a mení Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na návrh obce.

(3) Názov novej obce a jej časti sa určuje spravidla podľa názvu časti obce, názvu miestnej časti, podľa pomenovania významného prírodného útvaru, javu alebo historickej udalosti súvisiacej s územím obce alebo nežijúcej významnej osobnosti.

(4) Obec, ktorá vznikne zlúčením obcí, má spravidla názov jednej zo zlučovaných obcí. Ak zlučované obce neustanovia v dohode o zlúčení obcí názov novej obce,

lebo sa na ňom nedohodli, navrhne ho ministerstvo. Výnimočne možno určiť aj zložený názov obce.

(5) Obec, ktorá vznikne rozdelením obce, má spravidla názov, ktorý mala ako časť obce. Ak nová obec nevznikla z bývalej časti obce, určí sa jej názov podľa odseku 3.

(6) Nepripustný je názov obce a názov časti obce, ktorý je dlhý, duplicitný, urážajúci mravnosť, náboženské alebo národnostné cítene alebo je nepriliehavý vzhľadom na historický vývin územia.

(7) Ak sa má určiť alebo zmeniť názov obce alebo jej časti v súvislosti so zmenou územia obce, obe zmeny treba vykonať s rovnakou účinnosťou.

§ 1b**Symboly obce**

(1) Obec má právo na vlastné symboly. Obec, ktorá má vlastné symboly, je povinná ich používať pri výkone samosprávy. Symboly obce sú erb obce, vlajka obce, pečať obce, prípadne aj znelka obce. Právnické osoby zriadené alebo založené obcou, iné právnické osoby a fyzické osoby môžu používať symboly obce len so súhlasom obce.

(2) Právo na vlastné symboly má aj časť obce. Ustanovenia tohto zákona o používaní symbolov obce sa rovnako vzťahujú aj na časť obce, ktorá vykonáva územnú samosprávu.^{1d)}

(3) Obec označuje erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom orgánov obce, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce.

(4) Obec používa odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností vydaných pri výkone samosprávy.

(5) Obec predkladá ministerstvu návrh na zápis symbolov obce do Heraldického registra Slovenskej republiky.

¹⁾ Čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

^{1a)} Čl. 67 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

^{1b)} § 3 ods. 3 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky.

^{1c)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 191/1994 Z. z. o označovaní obcí v jazyku národnostných menšín.

^{1d)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov. Zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov.

*) Nález Ústavného súdu č. 185/1999 Z.z.

§ 2

Územie obce

(1) Územie obce je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie alebo viac katastrálnych území.

(2) Územie obce sa môže členiť na časti obce. Časť obce má vlastný názov; časť obce nemusí mať vlastné katastrálne územie.

(3) Obec zriaďuje, zrušuje, rozdeľuje alebo obce zlučuje vláda nariadením. Rozhodnúť o tom možno iba so súhlasom obce a na základe stanoviska krajského úradu, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza.

(4) O inej zmene územia obce ako v odseku 3 rozhoduje so súhlasom obce krajský úrad, ak osobitný zákon neustanovuje inak.²⁾

§ 2a

Zlučovanie a rozdelenie obce

(1) Dve obce alebo viac obcí sa môžu zlúčiť do jednej obce; obec sa môže rozdeliť na dve obce alebo viac obcí. Zlúčením obcí zanikajú zlučované obce a vzniká nová obec; rozdelením obce zaniká rozdeľovaná obec a vznikajú nové obce. Zlúčiť obce alebo rozdeliť obec možno len s účinnosťou ku dňu konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí.

(2) Súčasťou návrhu na zlúčenie obcí je dohoda o zlúčení obcí a údaje o výsledkoch hlasovania obyvateľov zlučovaných obcí. Dohoda o zlúčení obcí obsahuje najmä

- názvy obcí, ktoré dohodu uzatvárajú,
- dátum, ku ktorému sa obce majú zlúčiť,
- názov novej obce a sídlo jej orgánov,
- označenie katastrálnych území novej obce,
- určenie majetku novej obce vrátane finančných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov, ako aj označenie právnických osôb novej obce,
- zoznam všeobecne záväzných nariadení (ďalej len „nariadenie“) vydaných zlučovanými obcami,
- podpisy starostov zlučovaných obcí s uvedením ich mena, priezviska a funkcie.

(3) Nová obec, ktorá vznikla zlúčením obcí, je právny nástupcom každej z nich.

(4) Nová obec zasiela kópiu dohody o zlúčení samosprávnemu kraju, na ktorého území sa táto obec nachádza, Štatistickému úradu Slovenskej republiky, okresnému úradu a daňovému úradu.

(5) Obec sa môže rozdeliť, ak nové obce budú mať katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok, najmenej 3 000 obyvateľov, ak urbanisticky nesplynuli s ostatnými časťami obce. Obec nemožno rozdeliť, ak do rozvoja odčleňovanej časti obce boli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec.

(6) Dohodu o rozdelení obce a ďalšie dokumenty podpisuje starosta obce a splnomocnenec petičného výboru alebo osoba určená v petícii.^{2a)} Na rozdelenie obce sa primerane vzťahujú odseky 2 až 4.

§ 2b

Označovanie ulíc a iných verejných priestranstiev

(1) Obec určuje a mení nariadením názvy ulíc a iných verejných priestranstiev.

(2) V obci, v ktorej je viac ulíc alebo iných verejných priestranstiev, má každá ulica alebo iné verejné priestranstvo svoj názov.

(3) Názvy ulíc a iných verejných priestranstiev sa určujú s prihliadnutím na históriu obce, na významné nežijúce osobnosti, na veci a pod. Nepripustné sú názvy po žijúcich osobách, názvy dlhé, duplicitné, urážajúce mravnosť, náboženské alebo národnostné ctenie, jazykovo nesprávne a názvy nepriliehavé vzhľadom na históriu obce.

(4) Označenie ulíc a iných verejných priestranstiev v jazyku národnostnej menšiny upravuje osobitný zákon.^{2b)}

(5) Označovanie ulíc a iných verejných priestranstiev názvami zabezpečuje obec na vlastné náklady.

§ 2c

Číslovanie stavieb

(1) Obec určuje stavbám súpisné číslo a orientačné číslo, vedie evidenciu súpisných čísel a evidenciu orientačných čísel a udržiava ju v súlade so skutočným stavom.

(2) Na označovanie stavieb súpisnými číslami obstaráva obec na vlastné náklady tabuľky rovnakého vzoru. Obec môže rozhodnúť o označovaní stavieb orientačnými číslami na tabuľkách rovnakého vzoru.

(3) Na účely prevodu vlastníctva k stavbe a poistenia stavby môže obec určiť stavebníkovi súpisné číslo a orientačné číslo aj bez kolaudačného rozhodnutia.

§ 2d

Odo dňa vyhlásenia referenda, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb prezidenta Slovenskej republiky alebo ľudového hlasovania o jeho odvolaní, volieb do orgánov územnej samosprávy, hlasovania obyvateľov obce alebo sčítania obyvateľov, domov a bytov nemožno až do ich vykonania rozhodnúť o územnej zmene, určiť alebo zmeniť názov obce alebo jej časti, určiť názov ulice alebo iného verejného priestranstva ani rozhodnúť o zmene číslovania stavieb.

²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

^{2a)} Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 242/1998 Z. z.

^{2b)} § 4 ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín.

§ 3

Obyvatelia obce

(1) Obyvateľom obce je osoba, ktorá má na území obce trvalý pobyt.³⁾

(2) Obyvateľ sa zúčastňuje na samospráve obce. Má právo najmä

- a) voliť orgány samosprávy obce a byť zvolený do orgánu samosprávy obce,
- b) hlasovať o dôležitých otázkach života a rozvoja obce (miestne referendum),
- c) zúčastňovať sa na verejných zhromaždeniach obyvateľov obce a vyjadrovať na nich svoj názor a zúčastňovať sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva,
- d) obracať sa so svojimi podnetmi a sťažnosťami na orgány obce,
- e) používať obvyklým spôsobom obecné zariadenia a ostatný majetok obce slúžiaci pre verejné účely,
- f) požadovať súčinnosť pri ochrane svojej osoby a rodiny a svojho majetku nachádzajúceho sa v obci,
- g) požadovať pomoc v čase náhlej núdze.

(3) Obyvateľ obce sa podieľa na rozvoji a zveľaďovaní obce a poskytuje pomoc orgánom obce. V súvislosti s tým je povinný

- a) ochraňovať majetok obce a podieľať sa na nákladoch obce, vykonávať menšie obecné služby organizované obcou, ktoré sú určené na zlepšenie života, životného prostredia, ekonomických podmienok a sociálnych podmienok obyvateľov obce a sú vykonávané v záujme obce,
- b) podieľať sa na ochrane a na zveľaďovaní životného prostredia v obci,
- c) napomáhať udržiavať poriadok v obci,
- d) poskytovať podľa svojich schopností a možností osobnú pomoc pri likvidácii a na odstraňovaní následkov živelnnej pohromy alebo havárie v obci.⁴⁾

(4) Obec je povinná poskytnúť obyvateľovi obce nevyhnutnú okamžitú pomoc v jeho náhlej núdzi spôsobenej živelnou pohromou, haváriou alebo inou podobnou udalosťou, najmä zabezpečiť mu prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc.

(5) Na samospráve obce má právo podieľať sa aj ten, kto

- a) má na území obce nehnuteľný majetok alebo v obci platí miestnu daň alebo miestny poplatok,

b) je v obci prihlásený na prechodný pobyt^{4a)} alebo dlhodobý pobyt,^{4b)}

c) má čestné občianstvo obce.

(6) Na osoby uvedené v odseku 5 sa nevzťahuje odsek 2 písm. a) a b).

(7) Pravidlá spôsobilosti výkonu oprávnení v odseku 2 písm. a) a b) upravuje osobitný predpis.⁵⁾

Samospráva obce

§ 4

(1) Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

(2) Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce

- a) orgánmi obce,
- b) hlasovaním obyvateľov obce,
- c) verejným zhromaždením obyvateľov obce.

(3) Obec pri výkone samosprávy najmä

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov^{5a)} a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis.^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- f) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom,^{5c)} udržiavanie čistoty v obci,

³⁾ § 3 ods. 2 a 3 zákona č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení neskorších predpisov.

§ 34 zákona č. 48/2002 Z. z. o opobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁾ Napr. § 17 až 22 zákona Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve.

^{4a)} § 3 ods. 4 a 5 zákona č. 135/1982 Zb.

§ 17 zákona č. 48/2002 Z. z.

^{4b)} Zákon č. 48/2002 Z. z.

⁵⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov.

^{5a)} Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

^{5b)} Napríklad § 4 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení neskorších predpisov, § 6 písm. a), h) a i) zákona Slovenskej národnej rady č. 134/1992 Zb. o štátnej správe ochrany ovzdušia v znení neskorších predpisov, § 8 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, § 32 ods. 4 písm. k) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, § 30 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave, § 2 ods. 3 písm. i) vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 167/1995 Z. z. o strediskách služieb školy.

^{5c)} § 39 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

- g) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- h) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa^{5d)} a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- i) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciú dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- j) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- k) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- l) organizuje hlasovanie obyvateľov obce o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- m) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- n) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- o) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,^{6a)}
- p) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- r) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.^{6b)}

(4) Ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

(5) Obec spolupracuje v záujme rozvoja obce s politickými stranami a politickými hnutiami,⁷⁾ s občianskymi združeniami⁸⁾ a inými právnickými osobami, ako aj s fyzickými osobami pôsobiacimi v obci.

§ 5

Vzťah štátu a obce

(1) Na obec možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. S prenesením úloh na obec štát poskytne obci potrebné finančné a iné materiálne prostriedky.

(2) Výkon štátnej správy prenesený na obec zákonom riadi a kontroluje vláda.^{8a)} Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov; v ostatných prípadoch sa riadi aj uzneseniami vlády a internými normatívnymi aktmi ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy.

(3) Ak obec dlhodobo, najmenej šesť mesiacov nevykonáva svoju pôsobnosť pri prenesenom výkone štátnej správy a neurobila v tomto čase žiadne opatrenie na zabezpečenie jej výkonu, krajský úrad ju písomne vyzve na nápravu a určí jej na to lehotu.

(4) Ak obec v určenej lehote nezabezpečila nápravu, príslušný na konanie je orgán miestnej štátnej správy oprávnený konať podľa osobitného predpisu.

(5) Obec je povinná uhradiť orgánu miestnej štátnej správy finančné prostriedky za prenesený výkon štátnej správy, ktorý uskutočnil z dôvodu jej nečinnosti.

(6) Orgány štátnej správy prerokúvajú s obcami alebo s ich združeniami opatrenia týkajúce sa obcí pred ich prijatím a s prijatými opatreniami ich oboznamujú.

(7) Obce podliehajú dozoru štátu v rozsahu vymedzenom osobitnými zákonmi.^{8b)}

(8) V záujme plnenia úloh obec spolupracuje s orgánmi štátu. Orgány štátu poskytujú obciam pomoc v odborných veciach a potrebné údaje z jednotlivých evidencií vedenými orgánmi štátu a podieľajú sa na odbornej príprave zamestnancov obcí a poslancov obecných zastupiteľstiev. Obce poskytujú orgánom štátu potrebné údaje pre jednotlivé evidencie vedené orgánmi štátu alebo pre úradné konanie v rozsahu vymedzenom osobitnými zákonmi.⁹⁾

(9) Obec poskytuje súčinnosť pri zabezpečovaní kancelárskych priestorov a iných nebytových priestorov pre štátny orgán, ktorý má na jej území sídlo alebo pracovisko.

^{5d)} Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Napríklad zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

^{6a)} Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

^{6b)} § 3 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z.

⁷⁾ Zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

^{8a)} Článok 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

^{8b)} Napríklad § 4 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky.

⁹⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

§ 6

Všeobecne záväzné nariadenia obce

(1) Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

(2) Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

(3) Nariadenie sa musí vyhlásiť. Vyhlásenie sa vykoná vyvesením nariadenia na úradnej tabuli v obci najmenej na 15 dní; účinnosť nadobúda pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti. V prípade živej pohromy alebo všeobecného ohrozenia, ak je to potrebné na odstraňovanie následkov živej pohromy alebo na zabránenie škodám na majetku, možno určiť skorší začiatok účinnosti nariadenia.

(4) Vyvesenie nariadenia na úradnej tabuli v obci je podmienkou jeho platnosti; okrem toho sa nariadenie zverejní aj spôsobom v obci obvyklým.

(5) Nariadenia musia byť každému prístupné na obecnej úrade obce, ktorá ich vydala.

§ 7

Financovanie obce

(1) Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, zo štátnych dotácií, ako aj z ďalších zdrojov. Vlastné príjmy v rozsahu podľa osobitných predpisov sú

- a) príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom),
- b) výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov,
- c) podiely na daniach v správe štátu,
- d) výnosy z pokút uložených za priestupky,
- e) iné príjmy.

(2) Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov.

(3) Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Použitie štátnej dotácie je preskúmateľné štátnym orgánom podľa osobitných predpisov.

(4) Obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plne-

nie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu podľa normatívu určeného vládou.

(5) Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajinami a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

(6) Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

§ 8

Majetok obce

(1) Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce.

(2) Majetok obce slúži na plnenie úloh obce.

(3) Majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(4) Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce.

(5) Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila.

(6) Majetok obce a nakladanie s ním upravuje osobitný zákon.⁹⁾

§ 9

Rozpočet obce

(1) Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka.

(2) Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.

(3) Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť; to platí aj o záverečnom účte obce, ako aj o návrhu na vyhlásenie dobrovoľnej zbierky.

(4) Prebytky rozpočtu obce možno previesť do mimorozpočtového peňažného fondu obce alebo do rozpočtu obce na ďalší kalendárny rok.

(5) Obec vedie účtovníctvo podľa osobitného zákona.^{9a)} Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor.^{9b)}

^{9a)} Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

^{9b)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1992 Zb. o audítoroch a Slovenskej komore audítorov v znení neskorších predpisov.

Audítor overuje aj ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom.¹⁰⁾

(6) Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovňovania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon.¹⁰⁾

DRUHÁ ČASŤ ORGÁNY OBCE

§ 10

Základné ustanovenie

(1) Orgánmi obce sú

- a) obecné zastupiteľstvo,
- b) starosta obce (ďalej len „starosta“).

(2) Obecné zastupiteľstvo môže zriadiť a zrušiť podľa potreby stále alebo dočasné výkonné, kontrolné a poradné orgány, najmä obecnú radu, komisie a určuje im náplň práce; môže zriadiť a zrušiť aj ďalšie svoje orgány a útvary, ak tak ustanovuje osobitný zákon.^{10a)}

§ 11

Obecné zastupiteľstvo

(1) Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Volebné pravidlá upravuje osobitný predpis.⁹⁾ Funkčné obdobie obecného zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

(2) Funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná s funkciou

- a) starostu,
- b) zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený,
- c) štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej obcou, v ktorej bol zvolený,
- d) podľa osobitného zákona.^{10b)}

(3) Počet poslancov obecného zastupiteľstva na celé volebné obdobie určí pred voľbami obecné zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov obce takto:

- a) do 40 obyvateľov obce 3 poslanci,
- b) od 41 do 500 obyvateľov obce 3 až 5 poslancov,
- c) od 501 do 1 000 obyvateľov obce 5 až 7 poslancov,
- d) od 1 001 do 3 000 obyvateľov obce 7 až 9 poslancov,
- e) od 3 001 do 5 000 obyvateľov obce 9 až 11 poslancov,
- f) od 5 001 do 10 000 obyvateľov obce 11 až 13 poslancov,
- g) od 10 001 do 20 000 obyvateľov obce 13 až 19 poslancov,

- h) od 20 001 do 50 000 obyvateľov obce 15 až 25 poslancov,
- i) od 50 001 do 100 000 obyvateľov obce 19 až 31 poslancov,
- j) nad 100 000 obyvateľov obce 23 až 41 poslancov.

(4) Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené

- a) určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním,
- b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvu uzavretú podľa § 20 ods. 1, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí dlhu a o prevzatí ručiteľského záväzku,
- c) schvaľovať územný plán obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- d) rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane alebo miestneho poplatku podľa osobitných predpisov,¹¹⁾
- e) určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku alebo verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky,
- f) vyhlasovať hlasovanie obyvateľov obce o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce a zvolávať verejnú zhromaždenia občanov,
- g) uznávať sa na nariadeniach,
- h) schvaľovať dohody o medzinárodnej spolupráci a členstvo obce v medzinárodnom združení podľa § 21 ods. 1,
- i) určovať organizáciu obecného úradu a určovať plat starostu a hlavného kontrolóra,
- j) schvaľovať poriadok odmeňovania zamestnancov obce vypracovaný podľa osobitného predpisu^{11a)}, ako aj ďalšie predpisy (rokovací poriadok a pod.),
- k) zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe,
- l) schvaľovať združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť na združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu,
- m) zriaďovať a zrušovať orgány potrebné na samosprávu obce a určovať náplň ich práce,
- n) udeľovať čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny,
- o) ustanoviť erb obce, vlajku obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

¹⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

^{10a)} Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.

^{10b)} Napríklad zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb.

^{11a)} Zákon č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov.

§ 11a

(1) Obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce (miestne referendum), ak ide o

- a) zlúčenie obcí, rozdelenie alebo zrušenie obce,^{11b)} ako aj zmenu názvu obce,
- b) odvolanie starostu (§ 13a ods. 3),
- c) petíciu skupiny obyvateľov obce aspoň 30 % oprávnených voličov.¹²⁾

(2) Obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce o rozdelení obce podľa odseku 1 písm. a), ak sú splnené podmienky rozdelenia uvedené v tomto zákone.

(3) Petíciu podľa odseku 1 písm. c) overujú aspoň traja poslanci určení obecným zastupiteľstvom, ktorí nemôžu byť členmi petičného výboru, a starosta; starosta neoveruje petíciu podanú podľa § 13a ods. 3 písm. a) prvého bodu. Ak petícia spĺňa náležitosti ustanovené osobitným zákonom^{2a)} a ak ide o rozdelenie obce, aj náležitosti podľa odseku 2, obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce tak, aby sa uskutočnilo do 90 dní od doručenia petície obci; to platí aj v prípade petície podľa § 13a ods. 3 písm. a) prvého bodu.

(4) Obecné zastupiteľstvo môže vyhlásiť hlasovanie obyvateľov obce aj pred rozhodnutím o ďalších dôležitých veciach samosprávy obce (§ 4).

(5) Výsledky hlasovania obyvateľov obce sú platné, ak sa na ňom zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov¹²⁾ a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov účastníkov hlasovania obyvateľov obce. Obecné zastupiteľstvo vyhlási výsledky hlasovania obyvateľov obce do troch dní od doručenia zápisnice o výsledkoch hlasovania na úradnej tabuli.

§ 11b

Verejnú zhromaždenie obyvateľov obce

Na prerokovanie obecných vecí môže obecné zastupiteľstvo zvolať verejnú zhromaždenie obyvateľov obce alebo jej časti.

§ 12

Rokovanie obecného zastupiteľstva

(1) Obecné zastupiteľstvo sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace. Jeho zasadnutie zvoláva a vedie starosta, ak tento zákon neustanovuje inak. Prvé zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolá starosta zvolený v predchádzajúcom volebnom období tak, aby sa uskutočnilo do 30 dní od vykonania volieb. Ak požiada o zvolanie zasadnutia obecného zastupiteľstva aspoň tretina poslancov obecného zastupiteľstva, starosta zvolá zasadnutie obecného zastupiteľstva do 10 dní od doručenia žiadosti na jeho konanie, ak žia-

dosť neobsahuje iný termín. Zasadnutie obecného zastupiteľstva možno uskutočniť aj vtedy, ak ho starosta nezvolá; v takomto prípade ho môže zvolať zástupca starostu alebo iný poslanec poverený obecným zastupiteľstvom. Návrh programu rokovania sa oznamuje a zverejňuje na úradnej tabuli aspoň tri dni pred zasadnutím obecného zastupiteľstva alebo, ak ide o mimoriadne zasadnutie, aspoň 24 hodín pred jeho konaním.

(2) Obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov; na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpäťtinovej väčšiny prítomných poslancov. Ak obecné zastupiteľstvo nie je spôsobilé rokovať a uznávať sa, starosta zvolá do 14 dní nové zasadnutie.

(3) Ak obecné zastupiteľstvo zriadilo poradný orgán, vypočuje pred prijatím rozhodnutia vo veci, pre ktorú bol poradný orgán zriadený, jeho stanovisko.

(4) Rokovania obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné. Obecné zastupiteľstvo vyhlási rokovanie za neverejné, ak predmetom rokovania sú informácie alebo veci chránené podľa osobitných zákonov.^{12a)}

(5) Ak na rokovaní požiada o slovo poslanec Národnej rady Slovenskej republiky zástupca vlády alebo štátneho orgánu, slovo sa mu udelí. Môže sa udeliť aj ktorémukoľvek obyvateľovi obce.

(6) Nariadenie a uznesenie obecného zastupiteľstva podpisuje starosta najneskôr do 10 dní od ich schválenia obecným zastupiteľstvom.

(7) Podporné pravidlá o rokovaní obecného zastupiteľstva upraví rokovací poriadok obecného zastupiteľstva.

Starosta

§ 13

(1) Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia. Funkčné obdobie starostu sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu. Spôsob voľby starostu upravuje osobitný zákon.⁵⁾

(2) Starosta skladá sľub, ktorý znie: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce a Slovenskej republiky. Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy budem pri výkone svojej funkcie starostu uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

(3) Funkcia starostu je nezlučiteľná s funkciou a) poslanca obecného zastupiteľstva,

^{11b)} § 3 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z.

¹²⁾ § 2 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{12a)} Napríklad § 17 až 20 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 89 až 93 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v systéme územných finančných orgánov, zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch v znení zákona č. 241/2001 Z. z., zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- b) zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený,
- c) štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej obcou, v ktorej bol zvolený,
- d) predsedu samosprávneho kraja,
- e) vedúceho zamestnanca orgánu štátnej správy,
- f) podľa osobitného zákona.^{10b)}

(4) Starosta

- a) zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a podpisuje ich uznesenia,
- b) vykonáva obecnú správu,
- c) zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám,
- d) rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

(5) Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovo-právnych vzťahoch obce¹³⁾ a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce;¹⁴⁾ v administratívno-právnych vzťahoch je správny orgánom.^{14a)}

(6) Starosta môže pozastaviť výkon uznesenia obecného zastupiteľstva, ak sa domnieva, že odporuje zákonu alebo je pre obec zjavne nevýhodné tak, že ho nepodpíše v lehote podľa § 12 ods. 6. Ak je zriadená obecná rada, starosta prerokuje uznesenie obecného zastupiteľstva pred pozastavením jeho výkonu v obecnej rade. Uznesením obecnej rady však nie je viazaný.

(7) Ak bol výkon uznesenia obecného zastupiteľstva podľa odseku 6 pozastavený, môže obecné zastupiteľstvo toto uznesenie trojpäťtinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov potvrdiť; ak obecné zastupiteľstvo uznesenie nepotvrdí do dvoch mesiacov od jeho schválenia, uznesenie stráca platnosť. Výkon potvrdeného uznesenia starosta nemôže pozastaviť.

(8) Starosta môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 200 000 Sk, ak

- a) poruší nariadenie,
- b) neudrzuje čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie obce, alebo ak znečistí verejné priestranstvo alebo odkladá veci mimo vyhradených miest,
- c) nesplní v určenej lehote bez vážneho dôvodu povinnosť uloženú starostom poskytnúť osobnú pomoc alebo vecnú pomoc počas odstraňovania a pri odstraňovaní následkov živelné pohromy alebo pri inej mimoriadnej udalosti.

(9) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa starosta dozvedel o tom, kto sa konania podľa odseku 8 dopustil, najneskôr však do troch rokov od porušenia nariadenia alebo nespĺnenia povinnosti podľa odseku 8 písm. c). Pri ukladaní pokút sa prihliada

da najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁵⁾ Pokuta je príjmom obce.

(10) Platové pomery starostu upravuje osobitný zákon.^{15a)}

§ 13a

(1) Mandát starostu zaniká

- a) odmietnutím sľubu alebo zložením sľubu s výhradou,
- b) uplynutím funkčného obdobia,
- c) vzdaním sa mandátu,
- d) právoplatným odsúdením za úmyselný trestný čin alebo právoplatným odsúdením za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmiennečne odložený,
- e) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony,
- f) vyhlásením výsledku hlasovania obyvateľov obce o odvolaní starostu, ktorým sa rozhodlo o odvolaní starostu,
- g) zmenou trvalého pobytu mimo územia obce; v mesiacoch so samosprávou mestských častí aj v prípade zmeny trvalého pobytu mimo územia mestskej časti, v ktorej vykonáva funkciu,
- h) v prípadoch podľa § 13 ods. 3, ak starosta do 30 dní odo dňa vzniku nezlučiteľnosti funkcie neurobí relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu,
- i) smrťou,
- j) zrušením obce.

(2) Vzdanie sa mandátu starostu sa musí urobiť písomne a jeho účinky nastávajú doručením obecnému úradu. Vzdanie sa mandátu nemožno vziať späť.

(3) Obecné zastupiteľstvo

- a) vyhlási hlasovanie obyvateľov obce o odvolaní starostu, ak
  1. o to petíciu požiada aspoň 30 % oprávnených voľičov,¹²⁾
  2. hrubo alebo opakovane zanedbáva povinnosti starostu, porušuje Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,
- b) môže vyhlásiť hlasovanie obyvateľov obce o odvolaní starostu, ak neprítomnosť alebo nespôsobilosť starostu na výkon funkcie trvá dlhšie ako šesť mesiacov.

(4) O návrhu podľa odseku 3 písm. a) druhého bodu rozhoduje obecné zastupiteľstvo nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých poslancov.

¹³⁾ § 20 Občianskeho zákonníka.

¹⁴⁾ § 9 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

^{14a)} § 5 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

¹⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

^{15a)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov.

§ 13b

Zastupovanie starostu

(1) Starostu počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie zastupuje jeho zástupca, ktorého na návrh starostu na tento účel zvolí spravidla na celé funkčné obdobie obecné zastupiteľstvo z poslancov obecného zastupiteľstva; ak zanikne mandát starostu pred uplynutím funkčného obdobia a nie je zvolený zástupca starostu, urobí tak aj bez návrhu starostu. Obecné zastupiteľstvo môže zástupcu starostu kedykoľvek odvolať.

(2) Ak je v obci zriadená obecná rada, zástupca starostu po je po celý čas jej existencie po celé svoje funkčné obdobie jej členom. Zástupca starostu v čase, keď zastupuje starostu, zvoláva a vedie zasadnutie obecnej rady.

(3) Obecné zastupiteľstvo na návrh starostu ustanoví okruh úkonov a činností, ktoré je zástupca starostu oprávnený vykonávať.

(4) Zástupca starostu zvolá obecné zastupiteľstvo v prípadoch podľa § 13a ods. 3, ak ho nezvolá starosta.

(5) Ak zanikne mandát starostu pred uplynutím funkčného obdobia [§ 13a ods. 1 písm. c) až i)], plní úlohy starostu v plnom rozsahu zástupca starostu. Zastupovanie sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu.

(6) Zástupcovi starostu, ktorý plní úlohy starostu podľa odseku 5, patrí plat podľa osobitného zákona.^{15a)}

§ 14

Obecná rada

(1) Obecné zastupiteľstvo môže zriadiť obecnú radu. Obecná rada je zložená z poslancov obecného zastupiteľstva, ktorých volí obecné zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Obecnú radu a jej členov môže obecné zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Spôsob volieb upravuje rokovací poriadok obecného zastupiteľstva.

(2) Počet členov obecnej rady tvorí najviac tretinu počtu poslancov obecného zastupiteľstva. V zložení obecnej rady sa prihliada na zastúpenie politických strán v obecnom zastupiteľstve.

(3) Obecná rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom obecného zastupiteľstva. Plní úlohy podľa rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Zároveň plní funkciu poradného orgánu starostu.

(4) Obecná rada sa schádza podľa potreby, najmenej raz za mesiac. Jej zasadnutie zvoláva a vedie starosta.

(5) Obecná rada je spôsobilá rokovať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov rady. Na prijatie uznesenia obecnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov.

§ 15

Komisie

(1) Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie

ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány.

(2) Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom.

(3) Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

§ 16

Obecný úrad

(1) Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

(2) Obecný úrad najmä

- a) zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce,
- b) zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva, obecnej rady a komisií,
- c) vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní,
- d) vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

(3) Prácu obecného úradu organizuje starosta.

(4) V obciach s väčším počtom zamestnancov môže byť zriadená funkcia prednostu obecného úradu.

§ 17

Prednosta obecného úradu

(1) Ak je v obci zriadená funkcia prednostu obecného úradu, obecný úrad vedie a jeho prácu organizuje prednosta. Prednostu vymenúva a odvoláva starosta.

(2) Prednosta obecného úradu je zamestnancom obce, ktorý zodpovedá za svoju činnosť starostovi. Spolu s ním podpisuje zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva.

(3) Prednosta obecného úradu sa zúčastňuje zasadnutí obecného zastupiteľstva a obecnej rady s hlasom poradným.

§ 18

Hlavný kontrolór

(1) Obecné zastupiteľstvo zriaďuje funkciu hlavného kontrolóra. Hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo na šesť rokov a po uplynutí tohto obdobia sa jeho pracovnoprávny vzťah k obci skončí. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce a za svoju činnosť zodpovedá obecnému zastupiteľstvu. Obec môže zriadiť útvar hlavného kontrolóra.

(2) Hlavný kontrolór najmä

- a) vykonáva kontrolu príjmov a výdavkov rozpočtu obce a hospodárenia s majetkom obce, ako aj hos-

podárenia rozpočtových organizácií obce a príspevkových organizácií obce,

- b) vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a záverečného účtu obce pred ich schválením v obecnom zastupiteľstve,
- c) predkladá výsledky kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu,
- d) predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o výsledkoch kontrolnej činnosti,
- e) spolupracuje s príslušnými štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu.

(3) Hlavný kontrolór sa zúčastňuje na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a na zasadnutiach obecnej rady s hlasom poradným.

(4) Hlavný kontrolór je oprávnený nahliadať do účtovných a pokladničných dokladov, ako aj do iných dokumentov týkajúcich sa pokladničných operácií, vedenia účtovníctva, nakladania s majetkom obce a do iných dokladov potrebných na výkon kontroly.

(5) Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou

- a) poslanca obecného zastupiteľstva,
- b) starostu,
- c) člena orgánu právnickej osoby založenej alebo zriadenej obcou,
- d) iného zamestnanca obce,
- e) podľa osobitného zákona.¹⁶⁾

(6) Výkon funkcie hlavného kontrolóra sa skončí

- a) vzdaním sa funkcie,
- b) odvolaním z funkcie,
- c) uplynutím obdobia, na ktoré bol zvolený,
- d) smrťou.

(7) Obecné zastupiteľstvo odvolá hlavného kontrolóra z funkcie, ak

- a) bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo právoplatne odsúdený za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmieniene odložený,
- b) vykonáva funkciu podľa odseku 5,
- c) hrubo alebo opakovane zanedbáva povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie,
- d) bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

§ 18a

Hlavný kontrolór viacerých obcí

Hlavný kontrolór môže vykonávať kontrolnú činnosť pre viaceré obce podľa osobitného zákona.^{16a)}

§ 19

Obecná polícia

Zriadenie, postavenie a úlohy obecnej polície upravuje osobitný zákon.^{10a)}

TRETIA ČASŤ SPOLUPRÁCA OBCÍ

Vnútroštátna spolupráca

§ 20

Formy a zásady spolupráce

(1) Obce môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, zriadením alebo založením právnickej osoby podľa osobitného zákona.^{16b)}

(2) Majetok, ktorý obce získajú na základe zmluvy uzavretej na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, alebo z činnosti právnickej osoby, ktorú založili podľa osobitného zákona, stáva sa spoluvlastníctvom všetkých obcí, ktoré sú účastníkmi zmluvy. Podiel na majetku získanom spoločnou činnosťou zodpovedá sume vložených prostriedkov, ak sa obce nedohodnú inak.

(3) Spolupráca obcí sa riadi zásadami zákonnosti, vzájomnej výhodnosti a súladu s potrebami obyvateľov obcí. Obce majú pri vzájomnej spolupráci rovnaké postavenie.

§ 20a

Zmluvy

(1) Zmluva uzavretá na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti sa uzatvára na určitý čas alebo na neurčitý čas. Jej predmetom nemôže byť vznik právnickej osoby. Zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva musí obsahovať

- a) označenie účastníkov zmluvy,
- b) vymedzenie predmetu zmluvy,
- c) vymedzenie času, na ktorý sa uzatvára,
- d) práva a povinnosti účastníkov zmluvy,
- e) podiel každej obce na majetku získanom spoločnou činnosťou,
- f) spôsob využitia stavby, ak je predmetom zmluvy,
- g) spôsob odstúpenia od zmluvy a vyporiadania majetkových a finančných záväzkov.

(3) Ak je predmetom zmluvy zriadenie spoločného obecného úradu, zmluva musí obsahovať

¹⁶⁾ Napríklad § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. v znení zákona č. 458/2000 Z. z., § 23 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{16a)} Napríklad § 50 Zákonníka práce.

^{16b)} Napríklad Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.

- a) určenie sídla spoločného obecného úradu; ak spoločný obecný úrad zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy pre obec, ktorá ho uskutočňuje podľa osobitného predpisu aj pre iné obce, je jeho sídlom táto obec,
- b) určenie počtu zamestnancov, spôsobu financovania jeho nákladov a jeho organizáciu,
- c) určenie starostu, ktorý bude štatutárnym orgánom v majetkovoprávných veciach týkajúcich sa spoločného obecného úradu a v pracovnoprávných veciach týkajúcich sa zamestnancov v spoločnom obecnom úrade.

(4) Na platnosť zmluvy je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva každej obce, ktorá je účastníkom zmluvy. Za záväzky vzniknuté voči tretím osobám zo zmluvy uzavretej na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti účastníci zmluvy zodpovedajú spoločne a nerozdielne, ak zmluva neustanovuje inak.

Združenie obcí

§ 20b

- (1) Obce môžu zriaďovať združenia obcí.
- (2) Združenie obcí je právnická osoba.
- (3) Združenie obcí nadobúda právnu subjektivitu dňom registrácie registrujúcim orgánom.
- (4) Predmetom činnosti združenia obcí je najmä oblasť sociálnych vecí, starostlivosti o životné prostredie (predovšetkým zhromažďovanie, odvoz a spracúvanie komunálneho odpadu, odvádzanie a čistenie odpadových vôd), miestna doprava, oblasť školstva, kultúry a miestny cestovný ruch; svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.
- (5) Na platnosť zmluvy o zriadení združenia obcí je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva každej obce, ktorá je účastníkom zmluvy. Súčasťou zmluvy o zriadení združenia obcí sú jeho stanovy.

§ 20c

- (1) Návrh na registráciu združenia obcí sa podáva krajskému úradu, v ktorého územnom obvode sa nachádza sídlo združenia.
- (2) K návrhu na registráciu sa prikladajú tieto doklady:
  - a) zmluva o založení združenia obcí podpísaná starostami všetkých obcí, ktoré sa stávajú členmi združenia obcí, s uvedením ich mena, priezviska, rodného čísla, bydliska, funkcie a názvu obce,
  - b) uznesenia o schválení zmluvy obcami, ktoré sú jej účastníkmi,
  - c) oznámenie o tom, kto je splnomocnencom oprávneným konať v mene združenia obcí,
  - d) stanovy združenia, v ktorých sa uvádza
    1. názov združenia obcí,
    2. sídlo,
    3. cieľ činnosti,

4. orgány združenia obcí, spôsob ich ustanovenia, určenie orgánov oprávnených konať v mene združenia obcí,
  5. zásady hospodárenia,
  6. spôsob zániku, naloženia s majetkom a vypořádania všetkých záväzkov združenia obcí,
- e) meno, priezvisko a adresa osoby splnomocnenej na podanie návrhu na registráciu združenia obcí.

(3) Názov združenia obcí sa musí líšiť od názvu právnickej osoby, ktorá už vyvíja činnosť na území Slovenskej republiky, a musí obsahovať slová „združenie obcí“.

(4) Ak návrh na registráciu nemá náležitosti podľa odsekov 2 a 3 alebo ak údaje v ňom uvedené sú neúplné alebo nepresné, krajský úrad určí lehotu najviac 10 dní na odstránenie nedostatkov návrhu a konanie preruší. Ak navrhovateľ nedostatky návrhu na registráciu v určenej lehote neodstráni, krajský úrad konanie zastaví.

§ 20d

- (1) Krajský úrad registráciu odmietne, ak z predloženej zmluvy alebo zo stanov vyplýva, že činnosť združenia obcí nie je v súlade
  - a) s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, so zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo s verejným záujmom,
  - b) s § 20b ods. 4.
- (2) O odmietnutí registrácie rozhodne krajský úrad do 30 dní od začatia konania.
- (3) Proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie možno podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia splnomocnencovi opravný prostriedok na krajský súd príslušný podľa sídla združenia, a ak ide o združenie s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky, na Najvyšší súd Slovenskej republiky.
- (4) Súd rozhodnutie krajského úradu zruší, ak neboli dané dôvody na odmietnutie registrácie. Deň právoplatnosti rozhodnutia súdu je dňom registrácie združenia obcí. Krajský úrad na žiadosť splnomocnenca združenia obcí mu zašle jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

(5) Ak splnomocnencovi združenia obcí nebolo do 60 dní od začatia konania doručené rozhodnutie krajského úradu o odmietnutí registrácie, združenie obcí nadobúda právnu subjektivitu dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty; tento deň je dňom registrácie. Krajský úrad zašle splnomocnencovi združenia obcí jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

§ 20e

- (1) Ak krajský úrad nezistí dôvod na odmietnutie registrácie, vykoná do 30 dní od začatia konania registráciu a v tejto lehote zašle splnomocnencovi združenia obcí jedno vyhotovenie stanov s vyznačením dňa registrácie. O registrácii sa nevydáva rozhodnutie.
- (2) Vznik združenia obcí ako právnickej osoby, jeho

názov a sídlo oznámi krajský úrad do 7 dní od registrácie Štatistickému úradu Slovenskej republiky; to platí aj pre vznik združenia obcí podľa § 20d ods. 4 a 5.

(3) Na konanie o registrácii sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,¹⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 20f

(1) Združenie obcí zaniká

- a) dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením obcí,
- b) právoplatným rozhodnutím krajského úradu o jeho rozpustení.

(2) Pri zániku združenia obcí podľa odseku 1 písm. a) jeho štatutárny orgán oznámi zánik združenia do 15 dní príslušnému krajskému úradu.

(3) Ak krajský úrad zistí, že združenie obcí vyvíja činnosť uvedenú v § 20d ods. 1, bezodkladne ho na to upozorní a vyzve ho, aby do jedného mesiaca od doručenia upozornenia od takej činnosti upustilo. Ak združenie obcí v tejto činnosti po určenej lehote pokračuje, krajský úrad vydá rozhodnutie o jeho rozpustení. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať opravný prostriedok na krajský súd príslušný podľa sídla združenia, a ak ide o združenie s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky, na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Ak združenie obcí zaniká rozhodnutím súdu, súd v rozhodnutí súčasne určí likvidátora.

(4) Pri preskúmaní rozhodnutia podľa § 20d ods. 3 a § 20f ods. 3 postupuje súd podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o preskúmaní rozhodnutí iných orgánov.¹⁷⁾ Opravný prostriedok má odkladný účinok; ak sú na to závažné dôvody, môže súd na obdobie do právoplatnosti jeho rozhodnutia činnosť združenia obcí pozastaviť. V tomto období smie združenie obcí vykonávať len činnosť nevyhnutnú na plnenie jeho povinností podľa zákona. Súd rozhodnutie krajského úradu zruší, ak neboli dané dôvody na rozpustenie združenia obcí.

§ 21

Medzinárodná spolupráca

(1) Obec môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi miestne funkcie. Má právo stať sa členom medzinárodného združenia územných celkov alebo územných orgánov.

(2) Dohoda alebo členstvo v medzinárodnom združení nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, so zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo s verejným záujmom.

(3) Ak je nevyhnutné zriadiť dohodou osobitný orgán, ten môže mať len súkromnoprávnu povahu.

(4) Ak o to obec požiada, krajský úrad posúdi návrh dohody alebo členstvo v medzinárodnom združení. Na požiadanie krajského úradu sú príslušné orgány štátnej správy povinné bezodkladne poskytnúť súčinnosť pri vypracúvaní stanoviska.

(5) Obec zasiela rovnopis uzatvorenej dohody alebo dokladu o členstve v medzinárodnom združení krajskému úradu, ktorý vedie ich evidenciu.

(6) Krajský úrad podá na príslušný súd návrh na určenie povinnosti obce vypovedať dohodu alebo členstvo v medzinárodnom združení z dôvodu ich rozporu s odsekom 2.

ŠTVRTÁ ČASŤ

MESTÁ

§ 22

Vyhlásenie obce za mesto

(1) Národná rada Slovenskej republiky môže vždy k 1. januáru na návrh vlády vyhlásiť za mesto obec, ktorá

- a) je hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom alebo centrom cestovného ruchu, alebo kúpeľným miestom,
- b) zabezpečuje služby aj pre obyvateľov okolitých obcí,
- c) má zabezpečené dopravné spojenie s okolitými obcami,
- d) má aspoň v časti územia mestský charakter zástavby,¹⁸⁾
- e) má najmenej 5 000 obyvateľov.

(2) Obec možno vyhlásiť za mesto, aj keď nespĺňa podmienku počtu obyvateľov, ak je to opodstatnené vzhľadom na splnenie ostatných predpokladov uvedených v odseku 1.

(3) Návrh na vyhlásenie obce za mesto podáva vláda Národnej rade Slovenskej republiky na základe žiadosti obce.

(4) Obec podáva žiadosť o vyhlásenie obce za mesto prostredníctvom krajského úradu; k žiadosti priloží územný plán obce a ďalšiu dokumentáciu o tom, že spĺňa predpoklady uvedené v odseku 1. Krajský úrad postúpi žiadosť obce spolu so svojím stanoviskom ministerstvu.

(5) Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky o vyhlásení obce za mesto sa uverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

(6) Na základe uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky vláda vydá osvedčenie o vyhlásení obce za mesto.

(7) Po rozdelení obce vyhlásenej za mesto Národná rada Slovenskej republiky na návrh vlády uznesením odníme štatút mesta tej z nových obcí, ktorá prestala spĺňať predpoklady uvedené v odseku 1.

(8) Mestá spolu s názvom používajú označenie „mes-

¹⁷⁾ § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.

¹⁸⁾ § 139a ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

to“. Pri výkone samosprávy používajú erb mesta, vlajku mesta, pečať mesta a mestské insígnie.

§ 22a

(1) Právne postavenie, územné usporiadanie a orgány samosprávy miest s počtom obyvateľov nad 200 000 upravuje osobitný zákon.

(2) Osobitné postavenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, štruktúru a postavenie jeho orgánov upravuje osobitný zákon.^{18a)}

§ 23

Výbory v mestských častiach

(1) Mesto môže zriaďovať v mestských častiach s vlastným spravídla katastrálnym územím výbory. Členmi výborov sú všetci poslanci mestského zastupiteľstva zvolení v mestskej časti. Na čele výboru je predseda, ktorý je členom výboru zvolený výborom.

(2) Výbory v mestských častiach reprezentujú obyvateľov mestskej časti a podieľajú sa na samospráve mesta.

(3) Oprávnenia a povinnosti výboru pri samospráve mesta, vzťahy výboru a mestského zastupiteľstva, štruktúru výboru a ďalšie potrebné veci upraví štatút mesta.

§ 24

Orgány mesta

(1) Mestské zastupiteľstvo je orgánom samosprávy mesta. Na jeho postavenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona o obecnom zastupiteľstve. Okrem toho mestské zastupiteľstvo najmä

- a) rozhoduje o zriadení výborov v mestských častiach a o vymedzení ich oprávnení,
- b) ustanovuje erb mesta, vlajku mesta, pečať mesta, prípadne znelku mesta,
- c) schvaľuje štatút mesta.

(2) Predstaveným mesta a jeho najvyšším výkonným orgánom je primátor mesta. Na jeho postavenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona o starostovi. Okrem toho primátor

- a) uchováva vlajku mesta a pečať mesta,
- b) používa mestské insígnie.

(3) Úlohy obecnej rady a obecného úradu plní v mestách mestská rada a mestský úrad.

PIATA ČASŤ

POSLANCI OBCENÝCH ZASTUPITEĽSTIEV

§ 25

Povinnosti a oprávnenia poslancov obecných zastupiteľstiev

(1) Poslanec obecného zastupiteľstva (ďalej len „poslanec“) je povinný najmä

- a) zložiť sľub na prvom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktorého sa zúčastní,
- b) zúčastňovať sa zasadnutí obecného zastupiteľstva a jeho orgánov, do ktorých bol zvolený,
- c) dodržiavať organizačný a rokovací poriadok,
- d) obhajovať záujmy obce a jej obyvateľov.

(2) Mandát poslanca zaniká

- a) odmietnutím sľubu alebo zložením sľubu s výhradou,
- b) uplynutím funkčného obdobia,
- c) vzdaním sa mandátu,
- d) právoplatným odsúdením za úmyselný trestný čin alebo právoplatným odsúdením za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienene odložený,
- e) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony,
- f) zmenou trvalého pobytu mimo územia obce; v mestách so samosprávou mestských častí aj v prípade zmeny trvalého pobytu mimo územia mestskej časti, v ktorej vykonáva funkciu,
- g) ak sa bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia nezúčastní trikrát po sebe riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva,
- h) ak počas jedného roka nie je spôsobilý zúčastňovať sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva,
  - i) v prípadoch podľa § 11 ods. 2,
  - j) zrušením obce alebo
  - k) smrťou.

Mandát poslanca obecného zastupiteľstva zanikne vzdaním sa len vtedy, ak vzdanie sa bolo urobené ústne do zápisnice alebo písomne; pri písomnom vzdaní sa mandátu jeho účinky nastávajú doručením obecnému úradu. Vzdanie sa mandátu nemožno vziať späť.

(3) Poslanec je oprávnený najmä

- a) predkladať obecnému zastupiteľstvu i ostatným orgánom návrhy,
- b) interpelovať starostu a členovi obecnej rady vo veciach týkajúcich sa výkonu ich práce,
- c) požadovať od riaditeľov právnických osôb založených alebo zriadených obcou vysvetlenie vo veciach týkajúcich sa ich činnosti,
- d) požadovať informácie a vysvetlenia od fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú v obci podnikateľskú činnosť, vo veciach týkajúcich sa dôsledkov ich podnikania v obci,
- e) zúčastňovať sa na previerkach, na kontrolách, na vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce,

^{18a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

f) požadovať vysvetlenia od štátnych orgánov vo veciach potrebných pre riadny výkon poslaneckej funkcie.

(4) Funkcia poslanca sa zásadne vykonáva bez prerušenia pracovného alebo obdobného pomeru. Za jej výkon však môže obec poskytnúť odmenu. Poslancovi patrí náhrada skutočných výdavkov, ktoré mu v súvislosti s výkonom funkcie poslanca vznikli, podľa osobitných predpisov platných pre zamestnancov v pracovnom pomere.

(5) Poslanec nesmie byť pre výkon svojej funkcie ukrátený na právach a nárokoch vyplývajúcich z pracovného alebo obdobného pomeru. Zamestnávateľa umožňujú poslancovi výkon funkcie podľa osobitných predpisov; to platí aj o členoch komisií, ktorí nie sú poslancami. Obec uhrádza zamestnávateľom na požiadanie náhradu za vyplatenú náhradu mzdy alebo inej odmeny za prácu. Poslancovi, ktorí nie sú v pracovnom alebo obdobnom pomere, obec poskytuje náhradu ušlého zárobku.

(6) Poslanec je povinný na požiadanie informovať voľičov o svojej činnosti a činnosti obecného zastupiteľstva.

(7) Poslancovi, ktorý nie je na výkon funkcie dlhodobe plne uvoľnený zo zamestnania, patrí namiesto mzdy alebo inej odmeny v zamestnaní primeraný plat od obce. Jeho pracovný vzťah v doterajšom zamestnaní zostáva zachovaný za podmienok podľa osobitných predpisov.^{18a)}

§ 26

Poslanec obecného zastupiteľstva skladá sľub, ktorý znie: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, a pri výkone svojej funkcie poslanca obecného zastupiteľstva ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

ŠIESTA ČASŤ

ZÁVEREČNÉ, PRECHODNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

§ 27

(1) Na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhodujú pri prenesenom výkone štátnej správy starostovia obcí, sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní¹⁹⁾ s týmito odchýlkami:

1. nepoužijú sa § 1, § 5 ods. 2, § 6 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou a druhá veta, § 11 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou, § 13, 58, § 73 a § 75 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou zákona o správnom konaní,
2. o tom, či je zamestnanec obce vylúčený z prejednáv-

vania veci a prípravy rozhodnutia starostu, rozhoduje starosta,

3. o odvolaní proti rozhodnutiu starostu rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov. Tento orgán je príslušným preskúmať aj právoplatné rozhodnutie starostu mimo odvolacieho konania a v konaní o proteste prokurátora,
4. výkon rozhodnutia starostu uskutočňuje obecný úrad a obecná polícia.

(2) Na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy starosta, vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní¹⁵⁾ s odchýlkami uvedenými v odseku 1 prvom, druhom a štvrtom bode a s týmito ďalšími odchýlkami:

1. o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu starostu rozhoduje súd,
2. orgán rozhodujúci o opravnom prostriedku, ak sú na to dôvody, rozhodnutie zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí; rozhodnutie nemôže zmeniť,
3. v prípade nečinnosti starostu sa účastník konania môže domáhať na súde rozhodnutia o povinnosti starostu začať správne konanie, pokračovať v ňom alebo vydať rozhodnutie v správnom konaní, a to do dvoch mesiacov od podania návrhu na začatie správneho konania alebo od posledného úkonu starostu v správnom konaní, najneskôr však do jedného roka od ich vykonania,
4. príslušný na rozhodnutie podľa prvého až tretieho bodu je okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza obec, o ktorej rozhodnutie alebo postup v správnom konaní ide.

(3) Na výkon všeobecného dozoru nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov obcami sa vzťahujú všeobecné predpisy o výkone prokurátorského dozoru¹⁹⁾ s týmito odchýlkami:

1. protest prokurátora podaný proti nariadeniu obce alebo uzneseniu obecného zastupiteľstva, ako aj upozornenie prokurátora na nečinnosť alebo na porušovanie zákonov obecným zastupiteľstvom a jeho orgánmi (§ 10 ods. 2), prerokuje obecné zastupiteľstvo za účasti prokurátora,
2. ak starosta nevyhoví protestu prokurátora podanému proti nezákonnému rozhodnutiu, opatreniu alebo proti inému aktu starostu alebo ak nevyhoví upozorneniu prokurátora na porušenie zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v postupe starostu pri prenesenom výkone štátnej správy, na ktorý sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,¹⁵⁾ rozhodne o nich orgán štátu podľa odseku 1 tretieho bodu; ak ide o výkon samosprávy, rozhodne o nich orgán štátu podľa odseku 2 prvého až štvrtého bodu.

§ 27a

- (1) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným práv-

¹⁹⁾ Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

ným predpisom podrobnosti o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb.

(2) Na rozhodovanie o názvoch obcí a názvoch častí obcí, o inej zmene územia obce ako v § 2 ods. 3 a o určení súpisného čísla a orientačného čísla sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁵⁾

§ 28

(1) Na obce prechádzajú pôsobnosti, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona patrili podľa osobitných predpisov miestnym a mestským národným výborom, ak ich osobitný zákon nezveruje orgánom štátu.²⁰⁾

(2) Na obce prechádzajú v rozsahu ustanovenom v prílohách A a B tohto zákona aj pôsobnosti, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona patrili podľa osobitných predpisov okresným a krajským národným výborom.

§ 29

Majetok obce, jeho nadobúdanie, nakladanie a hospodárenie s ním upravujú osobitné zákony.

§ 30

Prechodné ustanovenia

(1) Obec, ktorá nepredložila ministerstvu svoje symboly na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky, urobí tak do 31. decembra 2006.

(2) Pri ukladaní pokuty za konanie podľa § 13 ods. 8, ku ktorému došlo pred 1. januárom 2002, ak starosta do 31. decembra 2001 konanie nezačal, postupuje sa podľa tohto zákona. Na konanie o uložení pokuty podľa § 13 ods. 8 začaté pred 31. decembrom 2001 sa vzťahujú doterajšie predpisy.

(3) Dohody o spolupráci uzatvorené pred 1. januárom 2002 predloží obec do 31. marca 2002 krajskému úradu; v tejto lehote predloží aj doklad o členstve v medzinárodnom združení, ak vzniklo pred 31. decembrom 2001.

(4) Obec vyhlásená za mesto do 31. decembra 2001 je mestom podľa tohto zákona.

(5) Združenie obcí, ktoré vzniklo do 31. decembra 2001, je združením obcí podľa tohto zákona.

(6) Výkon funkcie hlavného kontrolóra obce zvoleného do funkcie pred 31. decembrom 2001 sa skončí zvolením hlavného kontrolóra obce do funkcie po 1. januári 2002, najneskôr však 31. marca 2003. Pracovnoprávny vzťah hlavného kontrolóra obce zvoleného pred 31. decembrom 2001 k obci sa nekončí.

§ 31

Zrušujú sa

1. zákon č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení zákona Slovenskej národnej rady

č. 72/1969 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 115/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 34/1971 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 62/1971 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 121/1971 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1982 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 139/1982 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 107/1988 Zb., a zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1990 Zb.;

2. čl. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1969 Zb. o niektorých opatreniach v organizácii a pôsobnosti národných výborov Slovenskej socialistickej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 34/1971 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb.;
3. zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1970 Zb. o zriadení krajských národných výborov v Slovenskej socialistickej republike a o opatreniach s tým súvisiacich v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 34/1971 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb.;
4. čl. II zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť národných výborov na niektorých úsekoch štátnej správy;
5. čl. VI zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť miestnych národných výborov v strediskových obciach;
6. čl. II a II zákona Slovenskej národnej rady č. 149/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch a upravuje pôsobnosť mestských národných výborov na niektorých úsekoch štátnej správy;
7. čl. II zákona Slovenskej národnej rady č. 107/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o národných výboroch;
8. vládne nariadenie č. 305/1948 Zb. o niektorých presunoch pôsobnosti vo verejnej správe;
9. vládne nariadenie č. 116/1949 Zb. o ďalších presunoch pôsobnosti vo verejnej správe;
10. vládne nariadenie č. 122/1951 Zb. o ďalších presunoch pôsobnosti a o iných zjednodušeníach verejnej správy v znení vládneho nariadenia č. 47/1953 Zb.;
11. vládne nariadenie č. 12/1968 Zb. o úprave odmien a náhrad a niektorých ďalších pomerov poslancov národných výborov a členov komisií a aktívov národných výborov v znení nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 128/1971 Zb. a nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 229/1988 Zb.;
12. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 18/1972 Zb. o inšpekcii verejného poriadku národných výborov v znení nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 157/1982 Zb.;

²⁰⁾ § 14 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.
§ 13 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie.

13. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 156/1982 Zb., ktorým sa ustanovujú významné veľké mestá a kúpeľné mestá, v znení nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 28/1989 Zb.;
14. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 60/1984 Zb. o čestnom uznaní Za rozvoj národných výborov.

§ 32

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 1990; ustanovenie § 30 ods. 1 tohto zákona nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.*)

---

*) Dňom vyhlásenia je 6. september 1990.

Zákon č. 96/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. apríla 1991.

Zákon č. 130/1991 Zb. nadobudol účinnosť 15. apríla 1991.

Zákon č. 421/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. novembra 1991.

Zákon č. 500/1991 Zb. nadobudol účinnosť 11. decembra 1991.

Zákon č. 564/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. januára 1992.

Zákon č. 11/1992 Zb. nadobudol účinnosť 16. januára 1992.

Zákon č. 295/1992 Zb. nadobudol účinnosť 1. júla 1992.

Zákon č. 43/1993 Z.z. nadobudol účinnosť 15. februára 1993.

Zákon č. 252/1994 Z.z. nadobudol účinnosť 19. septembra 1994.

Zákon č. 287/1994 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januára 1995.

Zákon č. 229/1997 Z.z. nadobudol účinnosť 1. septembra 1997.

Zákon č. 225/1998 Z.z. nadobudol účinnosť 23. júla 1998.

Zákon č. 233/1998 Z.z. nadobudol účinnosť 28. júla 1998.

Zákon č. 389/1999 Z.z. nadobudol účinnosť 31. decembra 1999.

Zákon č. 6/2001 Z.z. nadobudol účinnosť 1. februára 2001.

Zákon č. 453/2001 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januára 2002.

Zákon č. 205/2002 Z.z. nadobudol účinnosť 8. mája 2002.

Príloha A
zákona SNR č. 369/1990 Zb.

zrušená

Príloha B
zákona SNR č. 369/1990 Zb.

Pol.	na úseku	prechádza pôsobnosť z okresných národných výborov na obce		
		podľa		predmet pôsobnosti
		predpis	§ (čl.)	
1. – 8.	Položky č. 1 až 8 zrušené			
9.	Položka č. 9 zrušená			
10. – 12.	Položky č. 10 až 12 zrušené			
13.	Položka č. 13 zrušená			
14. – 15.	Položky 14 až 15 zrušené			
16.	dopravy	zákon č. 68/1979 Zb. v znení zákona č. 118/1990 Zb.	§ 20 ods. 1	umiestňovanie zastávok verejnej pravidelnej hromadnej dopravy v obci
17.	-"	-"	§ 34 ods. 2	povoľovanie predĺženia alebo zavedenia liniek mestskej autobusovej dopravy mimo územia mesta
18. – 24.	Položky 18 až 24 zrušené			